

DATABESKYTTELSES- RÅDGIVERENS ÅRSRAPPORT 2022

April 2023

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	3
2. Formål.....	3
3. Metode	3
4. Databeskyttelsesrådgiveren i Norddjurs Kommune.....	3
5. Det forgangne år - 2022.....	3
5.1 Status på anbefalinger til fokusområder i det forgangne år	3
5.2 Andre fokusområder i det forgangne år	4
5.3 Sikkerhedshændelser og -brud.....	5
6. Anbefalinger til fokusområder i 2023	6
6.1 Datatilsynets anbefalinger til fokusområder i 2023	6
6.2 Databeskyttelsesrådgiverens anbefalinger til fokusområder i 2023	6
7. Konkluderende bemærkninger	7

1. Indledning

Databeskyttelsesrådgiverens årsrapport er den årlige rapportering af Norddjurs Kommunes arbejde med informationssikkerhed og databeskyttelse.

Som følge af Schrems II-sagen fra 2020 har der fortsat været stort fokus på, at data ikke overføres direkte til usikre tredjelande som for eksempel USA. Det har ikke blot været et fokuspunkt hos Norddjurs Kommune, men også hos Datatilsynet.

Derudover har krigen i Ukraine været et af de helt store emner i løbet af 2022. Krigen har ikke kun medført en gennemgående energikrise, men også et øget fokus på cybersikkerhed på tværs af både offentlige og private organisationer i Danmark og Europa. Dermed blev begreber som beredskabsplan, energibesparelser og nødgeneratorer fast inventar i kommunale drøftelser i 2022.

2. Formål

Formålet med årsrapporten er at give kommunalbestyrelsen indsigt i kommunens arbejde med informationssikkerhed og databeskyttelse for det forgangne år.

Årsrapporten 2022 følger derfor op på fokusområder i den tilsvarende rapport for 2021 med anbefalinger til følgende år.

3. Metode

Årsrapporten beskriver generelt og overordnet kommunens status for arbejdet med informationssikkerhed og databeskyttelse. Indholdet bygger på databeskyttelsesrådgiverens observationer og kontroller samt organisations notater, statistikker og analyser af de gennemførte indsatser det seneste år.

4. Databeskyttelsesrådgiveren i Norddjurs Kommune

Databeskyttelsesrådgiveren i Norddjurs Kommune er lederen for IT og Digitalisering. Det daglige arbejde med databeskyttelse har ligget i en deltidsstilling i digitaliseringsteamet, men er pr. 1. januar 2023 ændret til en fuldtidsstilling i kraft af en databeskyttelseskoordinator. Dermed er rollen nu adskilt fra rollen som informationssikkerhedskoordinator, hvilket har været et opmærksomhedspunkt i Norddjurs Kommune siden 2019.

Det betyder, at Norddjurs Kommune fremover i endnu højere grad kan efterleve kravene til arbejdet med databeskyttelse.

5. Det forgangne år – 2022

Afsnittet giver indsigt i kommunens arbejde med informationssikkerhed og persondatabeskyttelse, samt de justeringer, der i løbet af året er foretaget i den overordnede organisering af området.

5.1 Status på anbefalinger til fokusområder i det forgangne år

I dette afsnit samles der op på databeskyttelsesrådgiverens liste af anbefalinger fra sidste års rapport.

5.1.1 Overblik over behandlingsaktiviteter

I databeskyttelsesrådgiverens rapport fra 2021 lød anbefalingen, at kommunens oversigt over behandlingsaktiviteter (Artikel 30-fortegnelser) blev opdateret på baggrund af Datatilsynets revidering af KL's standardfortegnelser.

I løbet af foråret og sommeren 2022 blev relevante medarbejdere fra samtlige fagområder indkaldt til møder med det formål at tilpasse fortegnelserne specifikt til Norddjurs Kommune. Dermed har kommunen

udarbejdet en samlet oversigt over behandlingsaktiviteter på tværs af forvaltningerne. Artikel 30-fortegnelserne skal fremover revideres én gang årligt eller ved større ændringer i behandling af personoplysninger.

Fortegnelserne er udarbejdet i et nyt it-system, der både samler og dokumenterer arbejdet med databeskyttelse og informationssikkerhed på tværs af kommunen.

5.1.2 Beskyttelse af adgange til systemer og databaser

Som følge af anbefalingen om skriftligt og fysisk tilsyn af adgange til systemer og databaser i sidste års rapport, blev der i foråret 2022 gennemført et skriftligt tilsyn hos kommunens systemejere. Her blev der blandt andet stillet spørgsmål til adgangsstyring i fagområdernes primære it-systemer. Disse besvarelser udgjorde baggrunden for det fysiske tilsyn, der blev udført i efteråret 2022. Her blev tre fagområder udvalgt til at besvare yderligere spørgsmål om blandt andet styring af brugeradgange og de indgik i et dialog-baseret besøg for at skabe yderligere opmærksomhed på det fremtidige arbejde med adgangsstyring.

Resultaterne fra det skriftlige og fysiske tilsyn er behandlet i informationssikkerhedsteamet samt sendt til orientering hos systemejerne. Der bliver fulgt yderligere op på resultaterne via et kort spørgeskema i løbet af efteråret 2023.

5.1.3 Afprøvning af sikkerheden

I 2022 blev Norddjurs Kommunes beredskabsplan revideret. Trods anbefalingen fra sidste års rapport, så blev beredskabsplanen ikke afprøvet i praksis. Det er derfor fortsat et opmærksomhedspunkt til 2023.

5.1.4 Indgåelse af standardkontrakter

Europa-Kommissionen vedtog i juli 2021 et sæt nye standardkontrakter i forbindelse med overførsel af persondata til lande uden for EØS-samarbejdet. Alle Norddjurs Kommunes eksisterende aftaler er i 2022 blevet gennemgået for at sikre, at disse lever op til de nye krav for standardfortegnelser. Derudover har der været fokus på at sikre, at indgåelse af nye aftaler følger de nye krav.

5.1.5 Oplysningspligt ved tv-overvågning

I forbindelse med overgangen til 2023, har informationssikkerhedsteamet gennemgået overblikket over tv-overvågning i kommunen samt udarbejdet materiale til oplysningspligt i forbindelse med behandling af persondata via videoovervågning.

5.2 Andre fokusområder i det forgangne år

En betydelig del af arbejdet med databeskyttelse og informationssikkerhed i 2022 tog udgangspunkt i det nyindkøbte it-system, der samler dokumentationen på tværs af kommunen.

Den nye systematisering af dokumentation har blandt andet medført en grundig gennemgang af databehandlaftaler, tilhørende underdatabehandlere, oversigt over risikovurderinger på både nye og eksisterende systemer samt ajourføring af behandlingsaktiviteter - alt samlet ét sted.

5.2.1 Risikovurderinger og konsekvensanalyser

Et væsentligt fokusområde i 2022 har været udarbejdelse af risikovurderinger, da det område har været en lavere prioriteret opgave de tidligere år. I forbindelse med implementeringen af det nye it-system til systematisering af informationssikkerhed og databeskyttelse har Norddjurs Kommune fået en skabelon udformet som et spørgeskema, der strømliner arbejdet med risikovurderinger. Dermed har der i løbet af 2022 været fokus på at benytte det nye it-system til både at udarbejde risikovurderinger på nye systemer, samt at opdatere risikovurderingerne på eksisterende systemer.

Der er i 2022 blevet udarbejdet 32 risikovurderinger mod 21 året før.

Der er også kommet større fokus på nødvendigheden af konsekvensanalyser, når der er tale om behandling af store mængder personoplysninger, og når risikovurderingen viser, at der kan være høje konsekvenser ved behandlingen.

5.2.2 Den Gode IT-anskaffelse

Et væsentligt tiltag i arbejdet med informationssikkerhed og databeskyttelse i 2022 har derudover været oprettelse af arbejdsgangen "Den Gode IT-anskaffelse", der fremover skal sikre korrekt indgåelse af aftaler med it-leverandører ved hjælp af en fastlagt proces, der blandt andet sikrer risikostyring og databehandleraftaler.

5.3 Sikkerhedshændelser og -brud

Lovgivningen forpligter Norddjurs Kommune at registrere alle sikkerhedsbrud og -hændelser. Hvis disse indebærer risici for de registreredes rettigheder, så skal de desuden anmeldes til Datatilsynet. Vurderer kommunen derudover, at bruddet indebærer store risici for de registreredes rettigheder, så skal kommunen endvidere underrette den registrerede om bruddet.

Norddjurs Kommune har i 2022 registreret 40 persondatabrud, mens der er blevet indberettet 45 sikkerhedshændelser. I 31 ud af de 40 persondatabrud har der været tale om borgeres data, mens medarbejderes data også har været berørt i 12 af sagerne.

De mest hyppige personoplysninger, der har indgået i brud på persondatasikkerheden i det forgangne år, har været navn, fødselsdato og personnummer. Som grafen nedenfor viser, har størstedelen af bruddene på persondatasikkerheden medført ingen, små eller mindre konsekvenser for de registrerede.

Ingen eller få konsekvenser er fx situationer, hvor en mail med fortrolige personoplysninger sendes uden brug af sikker-mail knappen i Outlook, der krypterer teksten under forsendelsen.

Mindre konsekvenser er fx situationer, hvor fysisk post sendes til en borger, og hvor det i kuverttruden fremgår, hvad henvendelsen vedrører.

Væsentlige konsekvenser er fx situationer, hvor en mail med fortrolige og følsomme oplysninger sendes til flere borgere i samme sagsforløb, men kun én af borgerne skulle have modtaget henvendelsen.

Graverende konsekvenser er fx situationer, hvor adgang til mange personoplysninger sker til en eller flere personer, der ikke burde have adgang til disse oplysninger.

6. anbefalinger til fokusområder i 2023

I det følgende beskrives både Datatilsynets og Norddjurs Kommunes databeskyttelsesrådgivers anbefalinger til fokusområder i 2023.

6.1 Datatilsynets anbefalinger til fokusområder i 2023

Anbefalingerne i dette afsnit er baseret på Datatilsynets særlige fokusområder for tilsynsaktiviteter i 2023.

6.1.1 Beskyttelse af børn

Datatilsynet vil i 2023 have fokus på beskyttelse af oplysninger om børn. Datatilsynet vil i den forbindelse blandt andet fortsætte med at føre tilsyn med tv-overvågning på døgninstitutioner og lignende. Tilsynene vil primært være rettet mod behandling af oplysninger om de anbragte børn og unge, men også fokusere på oplysninger om medarbejderne, herunder oplysningspligt.

Derfor anbefales det, at Norddjurs Kommune i 2023 fokuserer på behandling af persondata om børn og unge blandt andet i systemet Aula og medarbejdernes brug af oplysningspligt og samtykke i forbindelse med behandling af data om børn.

6.1.2 Databeskyttelsesrådgivere - udpegning og rolle

Det Europæiske Databeskyttelsesråd (EDPB) vedtog i oktober 2020 en koordinerende håndhævelsesramme Coordinated Enforcement Framework (CEF) med det formål at koordinere fælles aktiviteter mellem de europæiske tilsynsmyndigheder og derved harmonisere og styrke håndhævelsen af GDPR. EDPB har besluttet, at den fælles indsats i 2023, som Datatilsynet vil deltage i, kommer til at handle om udpegning af databeskyttelsesrådgivere og deres rolle.

I den forbindelse vil Datatilsynet gennemføre en undersøgelse for at skabe overblik over databeskyttelsesrådgivernes arbejde og eventuelle udfordringer forbundet med dette. Derfor anbefales det, at Norddjurs Kommune har fokus på databeskyttelsesrådgiverens rolle og dennes uafhængighed i arbejdet med beskyttelse af kommunens data.

6.1.3 Behandling af personoplysninger om hjemmesidebesøgende

Som opfølgning på Datatilsynets vejledning fra februar 2020 om behandling af personoplysninger om hjemmesidebesøgende og de tilsynssager, som Datatilsynet behandlede på dette område i 2021/2022, så har Datatilsynet besluttet også i 2023 at iværksætte tilsyn inden for dette felt.

På baggrund af dette anbefales det, at Norddjurs Kommune i 2023 har fokus på behandling af personoplysninger på kommunens hjemmeside.

6.2 Databeskyttelsesrådgiverens anbefalinger til fokusområder i 2023

Anbefalingerne i dette afsnit er baseret på databeskyttelsesrådgiverens egne observationer og vurderinger af konkrete behov i Norddjurs Kommune.

6.2.1 Sletning og arkivering

Som led i Datatilsynets strategi om en mere data- og risikobaseret tilgang til vejledning og kontrol iværksatte tilsynet i 2020 sit første modenhedstilsyn og et yderligere i 2021. Modenhedstilsynet for 2022 er således det tredje af sin slags, og det viste behov for øget fokus på sletning af data.

Datatilsynets modenhedstilsyn suppleres af resultaterne fra Norddjurs Kommunes interne tilsyn, der blev gennemført i efteråret 2022. Her blev det konstateret, at der er behov for retningslinjer, procedurer og arbejdsgange, der sikrer korrekt sletning af data i fagsystemerne.

Derfor anbefaler databeskyttelsesrådgiveren, at der i 2023 følges op på sletning af data og herunder også arkivering.

6.2.2 Afprøvning af beredskabsplan

Norrdjurs Kommune har etableret en række foranstaltninger for at sikre, at sikkerhedsniveauet i kommunen forbliver på et passende niveau. I den forbindelse er kommunens beredskabsplan blevet opdateret i det forgangne år, og dermed vil det være passende at teste planen i det kommende år.

Databeskyttelsesrådgiveren anbefaler på den baggrund, at Norrdjurs Kommune afprøver sikkerheden i 2023 ved at simulere nedbrud under kontrollerede forhold.

6.2.3 Decentrale kontaktpersoner

Trods oprettelsen af et informationssikkerhedsteam centralt i organisationen, så ligger en væsentlig del af arbejdet med informationssikkerhed og databeskyttelse i fagområderne, hvor behandlinger af persondata finder sted. Derfor vil det være hensigtsmæssigt for kommunens fremtidige arbejde at skabe et endnu tættere samarbejde mellem informationssikkerhedsteamet og fagområderne.

I den forbindelse er det databeskyttelsesrådgiverens anbefaling, at der i 2023 bliver udpeget decentrale kontaktpersoner i fagområderne, der kan sparre med informationssikkerhedsteamet om databeskyttelse på netop deres område.

7. Konkluderende bemærkninger

Formålet med statusrapporten er at give svar på:

- Hvordan er Norrdjurs kommunes tilstand i forhold til databeskyttelse i 2022?
- Hvilken udvikling har der været fra 2021 til 2022?
- Hvilke fokusområder anbefaler databeskyttelsesrådgiveren at arbejde videre med i 2023?

Norrdjurs Kommune afsluttede i 2021 den grundlæggende implementering af databeskyttelsesforordningen, så databeskyttelse er blevet en naturlig del af kommunens opgaveløsning. Fremover vil fokus derfor være at opretholde, videreudvikle og forbedre arbejdet med informationssikkerhed og databeskyttelse på tværs af organisationen med hjælp og bistand fra kommunens informationssikkerhedskoordinator og databeskyttelseskoordinator.

I løbet af de forgangne år er der blevet prioriteret flere ressourcer til arbejdet med databeskyttelse. Det har betydet stor fremgang i blandt andet arbejdet med risikovurderinger, fortegnelser og tilsyn. Disse fremskridt forventer vi at fortsætte med i 2023 ved at udarbejde flere risikovurderinger, ajourføring af fortegnelser, opfølgning på sidste års tilsyn samt et tættere samarbejde med fagområderne.